

Hanna Holopainen vihr ym.

Lakialoite laiksi eläinten hyvinvoinnista annetun lain 121 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Tällä lakialoitteella ehdotetaan muutettavaksi eläinten hyvinvoinnista annettua lakia siten, että kaikkien parsinavetoiden käyttö ja ylläpito kielletään täysin siirtymäajalla, ilman poikkeuksia. Siirtymäaika päättyisi kaikissa tilanteissa vuoden 2028 alussa.

PERUSTELUT

Eläinten hyvinvoinnista annetun lain 6 §:ssä lueteltujen yleisten periaatteiden mukaan eläimiä on kohdeltava hyvin ja niitä kunnioittaen. Eläimille ei saa aiheuttaa tarpeetonta kipua tai kärsimystä eikä niiden hyvinvointia saa tarpeettomasti vaarantaa.

Yleisten periaatteiden mukaisesti esimerkiksi liikkumisen rajoittaminen täytyy olla tarpeellista ja perusteltavissa. Valitettavasti liikkumisen rajoittaminen on yksi lain suurimpia ongelmia koskien nautojen hyvinvointia.

Eläinten hyvinvoinnista annetun lain 37 §:ssä säädetään eläinten pysyvien pitopaikkojen vaatimuksista. Pykälän 2 momentissa todetaan yleisenä periaatteena, että eläintä ei saa pitää jatkuvasti paikalleen kytkettynä eikä sen liikkumista saa jatkuvasti rajoittaa eläimen kääntymisen estävillä rakenteilla. Laissa ei kuitenkaan noudateta tätä periaatetta täysin nautojen pitopaikan osalta, sillä laki kieltää uusien parsinavetoiden rakentamisen, mutta lain voimaan tullessa käytössä olleita parsinavettoja ei ole kielletty kokonaan.

Lain 121 §:ssä säädetään naudan pitopaikkaa koskevista poikkeuksista ja siirtymäsäännöksistä. Pykälän mukaan lain voimaan tullessa käytössä olleet, maidontuotannossa käytettävät parsinavetat on vapautettu 37 §:n 2 momentissa säädetystä kiellosta.

Tälle vapautukselle ei ole eläinten hyvinvoinnin kannalta perusteita. Siksi laki tulisi muuttaa siten, että kaikki, myös kaikki maidontuotantotilojen parsinavetat kielletään siirtymäajalla. Siirtymäaika päättyisi, kuten laissa muista kuin maidontuotannossa käytettävistä parsinavetoista on jo säädetty

Lakialoite LA 26/2024 vp

Parsinavetta on navetan muoto, jossa naudat pidetään paikoillaan kytkemällä ne kaulastaan kiinteään rakenteeseen eli parteen. Parsinavetassa olevat eläimet pääsevät ulkoilemaan vain harvoin tai pahimmillaan eivät juuri lainkaan. Tämä on täysin vastoin nautojen lajityypillistä käytöstä, sillä naudat ovat laiduneläimiä, joille laidunnus ulkona on keskeinen tapa elää. Laidunnus kiistatta lisää hyvinvointia.

Eläinten käyttäytymisen ja hyvinvoinnin tutkimuksen mukaan on myös niin, että eläin, jolle liikkuminen on luontainen tarve, kerryttää patoutunutta liikkumisen tarvetta silloin kun se ei pääse liikkeelle. Silloin kun eläimellä on mahdollisuus liikkua vain harvoin, eläimet liikkuvat liikkeelle päästyään enemmän kuin sellaiset eläimet, joille liikkuminen on vapaampaa ja päivittäistä. Parsinavetoissa eläviä lehmä on myös tutkittu tältä kantilta ja tulokset ovat osoittaneet, että vain harvoin ulkoilemaan pääsevät lehmät liikkuvat kerralla enemmän kuin päivittäin liikkuvat lehmät.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

eläinten hyvinvoinnista annetun lain 121 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan eläinten hyvinvoinnista annetun lain (693/2023) 121 § seuraavasti:

121 §

Naudan pitopaikkaa koskevat poikkeus- ja siirtymäsäännökset

Tämän lain voimaan tullessa toiminnassa olevaan navettaan sovelletaan 37 §:n 2 momentissa säädettyä paikalleen kytkemisen kieltoa 1 päivästä tammikuuta 2028. Vasikoiden osalta kieltoa kuitenkin sovelletaan tämän lain tultua voimaan.

Jos 1 momentissa tarkoitettua navettaa laajennetaan tai peruskorjataan tämän lain voimaantulon jälkeen, parsipaikkojen lukumäärää ei saa lisätä. Sellaiseen navetan rakennus- ja peruskorjaushankkeeseen, jonka rakennuslupa on ollut vireillä ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan kuitenkin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Lehmällä tarkoitetaan poikinutta naaraspuolista nautaa. *Hieholla* tarkoitetaan vähintään kahdeksan kuukauden ikäistä poikimatonta naaraspuolista nautaa. *Vasikalla* tarkoitetaan alle kuuden kuukauden ikäistä nautaa sukupuolesta riippumatta.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset nautojen kytkemisestä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2025.

Lakialoite LA 26/2024 vp

Helsingissä 2.7.2024

Hanna Holopainen vihr
Inka Hopsu vihr
Tiina Elo vihr
Jenni Pitko vihr
Fatim Diarra vihr
Sofia Virta vihr
Maria Ohisalo vihr
Oras Tynkkynen vihr
Atte Harjanne vihr
Laura Meriluoto vas
Jussi Saramo vas
Minja Koskela vas
Timo Furuholm vas
Helena Marttila sd
Lotta Hamari sd
Mai Kivelä vas